

Gemeente Stichtse Vecht
T.a.v. college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 1212
3600 BE Maarssen
Per mail: info@stichtsevecht.nl

Adviesraad Sociaal Domein
Stichtse Vecht
p/a Karel Doormanweg 17
3621 JV BREUKELEN
Tel.: 06-22419481
adviesraadsmeetsstichtsevecht@gmail.com

cc. Veronique Rap: Veronique.Rap@stichtsevecht.nl
Alies Bakker: alies.bakker@stichtsevecht.nl
Dennis Boekhout: dennis.boekhout@stichtsevecht.nl

Stichtse Vecht, 17 mei 2021

Ref.nr.: 211705ADVIESRAADLAS

Onderwerp: **Advies 212603 Memo Adviesaanvraag Mantelzorgwaardering 2021 Adviesraad Sociaal Domein**

Geacht college,

In aansluiting op uw schrijven van 26 maart jl. heeft u de Adviesraad Sociaal Domein Stichtse Vecht (verder de Adviesraad) gevraagd te adviseren over de 212603 Memo Adviesaanvraag Mantelzorgwaardering 2021 Adviesraad Sociaal Domein.

Algemeen

Het advies is mede met input van de samenwerkende Netwerkgroep Netwerk Beter Samen tot stand gekomen. De Adviesraad begrijpt dat het college voor de jaren 2019 en 2020 geen Mantelzorgcompliment heeft verstrekt vanwege oplopende tekorten in het sociaal domein. Het college heeft nu besloten, in een Addendum van het Collegewerkprogramma Stichtse Vecht 2018 - 2022, om voor de jaren 2021 en 2022 jaarlijks € 100.000 te verstrekken om aan mantelzorgers, onder bepaalde voorwaarden, een waardering uit te keren.

De Adviesraad heeft vanaf 2015 tot en met 2018 over het Mantelzorgcompliment, voorheen Mantelzorgwaardering, ieder jaar geadviseerd. Een advies van de Adviesraad was onder andere om te komen tot een jaarlijks plan van aanpak respectievelijk programma met een daarbij behorend financieel budget. Een plan van aanpak zodat vooraf transparant is welke wettelijke ondersteunende en waarderende activiteiten uitgevoerd gaan worden, binnen het geormerkte budget van circa € 443.655, met de beoogde resultaten. Tevens heeft de Adviesraad geadviseerd, 182307ADVIESLAS Advies memo Mantelzorgwaardering 2018, te onderzoeken en breder te kijken naar de ondersteuning van de mantelzorgers. In dit advies is ook geadviseerd het niet van toepassing laten zijn van de Voordeurdelersregeling/ Kostendelersnorm. Voor afschaffen van deze regeling lijkt inmiddels in de Tweede Kamer een meerderheid te ontstaan.

De Adviesraad kan zich voor 2021 en 2022 wederom vinden in het hernieuwd voortzetten van het

beleid om via het Mantelzorgcompliment haar waardering uit te drukken. In het licht van een eerder advies, 163108 WMOLAS, heeft de Adviesraad na het lezen van de memo van 26 maart jl. nog een aantal opmerkingen en adviezen:

Tot nu toe

De Adviesraad vraagt zich af, omdat er in de jaren 2019 en 2020 geen Mantelzorgcompliment is verstrekt, of het college, onderzoek heeft gedaan naar de effecten van het niet verstrekken van dit Mantelzorgcompliment. Heeft dit bijvoorbeeld geleid tot minder geregistreerde mantelzorgers bij het Steunpunt Mantelzorg Stichtse Vecht? Of is op een andere wijze bekend welke effecten het niet verstrekken van het Mantelzorgcompliment tot een positief, dan wel negatief, effect heeft geleid?

Doel en waardering

De Adviesraad constateert in het memo dat de waardering gekoppeld wordt aan het doel van de mantelzorgondersteuning zoals die in de Wmo, Vinden, Versterken, Verlichten en Verbinden van de informele zorg, is te vinden. Vervolgens wordt gesteld dat het, slechts, om een gebaar om de waardering uit te drukken gaat. De relatie met het doel van de mantelzorgondersteuning wordt verder losgelaten. De Adviesraad adviseert om te onderzoeken of het beschikbare budget van jaarlijks € 100.000 is in te zetten om het doel van mantelzorgondersteuning te bereiken door keuzes te maken, die aantoonbaar bijdragen aan het:

- Vinden van meer mantelzorgers;
- Versterken van de eigen regie en positie van de mantelzorgers;
- Verlichten van de taak van de mantelzorgers;
- Verbinden van mantelzorg met de formele zorg.

De Adviesraad adviseert om de komende anderhalf jaar een duidelijk plan van aanpak te maken om bovenstaande doelen voor na 2022, in te gaan vullen.

Toekomst

De Adviesraad realiseert zich dat vanaf het jaar 2022 de kans bestaat dat het Mantelzorgcompliment in zijn huidige vorm niet meer zal bestaan. De Adviesraad is van mening dat de inzet van het beschikbare budget anders ingericht en ingezet wellicht beter kan bijdragen aan bovenstaande vier doelen.

Het aantal mantelzorgers zal naar verwachting toe gaan nemen. Uit onderzoek, “Blijvende bron van zorg”, SCP, Alice de Boer e.a. december 2020, blijkt dat in 2019 9% van de mantelzorgers ernstig belast was en 16% van de mantelzorgers was langdurig en intensief belast. Tevens constateert de Adviesraad dat uitgaande van deze landelijke cijfers Stichtse Vecht in 2019 ruim 3.100 mantelzorgers zou hebben. In Stichtse Vecht waren in 2018 ruim 900 mantelzorgers geregistreerd. De Adviesraad vermoedt een onderregistratie en verwacht dat dit aantal de komende jaren verder zal stijgen. Uitgaande van het thans beschikbare budget zou het Mantelzorgcompliment bij 3.100 mantelzorgers per mantelzorger dan slechts € 32 gaan bedragen.

De Adviesraad adviseert om, gezien de toenemende groei van mantelzorg binnen de groep die ernstig en ook langdurig en intensief belast wordt, juist hier de beschikbare middelen in te gaan zetten om met name deze groep te ondersteunen.

Mantelzorgcompliment 2021 en 2022

Wat de uitvoering van het Mantelzorgcompliment voor de jaren 2021 en 2022 betreft heeft de Adviesraad de volgende opmerkingen:

Publiciteit

De Adviesraad adviseert om de publiciteit rondom het Mantelzorgcompliment grootschalig aan te pakken en dit niet te beperken tot de VAR en gezondheidsinstellingen, maar ook andere vormen te gebruiken. De Adviesraad denkt hierbij aan social media, bushokjes, entreeborden bij het binnen rijden van Stichtse Vecht, enz.

Jonge mantelzorgers

De Adviesraad adviseert om de groep jonge mantelzorgers niet mee te nemen in de definitie van mantelzorgers zoals die landelijk wordt gebruikt. Deze jonge mantelzorgers zijn namelijk niet vrijwillig als verzorger actief, maar zijn onderdeel van een gezin waarin door verschillende oorzaken langdurige zorg moet worden verleend. De Adviesraad acht dit een bijzondere groep met een andere problematiek. Deze jonge mantelzorgers verdienen een andere intensievere aanpak en ondersteuning dan alleen een Mantelzorgcompliment;

Registratie/Aanmelding

De registratie en verwerking van het Mantelzorgcompliment is bij het Steunpunt Mantelzorg Stichtse Vecht belegd. Registratie zal plaatsvinden door een lichte procedure. Misbruik wordt niet verwacht en ook wil het college de uitvoeringskosten laag houden. De Adviesraad adviseert om binnen de mogelijkheden van de AVG bij de aanvraag gegevens te vragen met betrekking tot de zorgvrager. Kortom: aan wie wordt mantelzorg verleend, in welke intensiteit (aantal uren per week) en vanaf wanneer de mantelzorg wordt verleend?

Vouchers lokale ondernemers

De Adviesraad begrijpt dat het Mantelzorgcompliment in de vorm van vouchers wordt verstrekt, conform het Addendum van het Collegeprogramma, die verzilverd kunnen worden bij lokale ondernemers in Stichtse Vecht. De Adviesraad maakt uit het memo op dat met de ondernemers in Stichtse Vecht nog overleg wordt gevoerd:

De Adviesraad vraagt aandacht voor het volgende. Niet alle mantelzorgers komen uit Stichtse Vecht. De Adviesraad verwacht ook dat niet alle ondernemers zitten te wachten op een vouchersysteem waaraan administratief voor hen extra werk zit en zij in deze moeilijke coronatijden geld moeten voorschieten. De Adviesraad adviseert om voor alle mantelzorgers, binnen en buiten de Stichtse Vecht, de waardering net als voorafgaande jaren uit te keren in de vorm van meerdere landelijke VVV-cadeaubonnen. Dan is er ook een breed aanbod van artikelen en ondernemers waaruit een keuze gemaakt kan worden.

Ten slotte

De Adviesraad adviseert om de al zo laag mogelijke uitvoeringskosten volledig voor rekening te laten komen van Stichtse Vecht en buiten het beschikbare budget van jaarlijks € 100.000 te houden.

Wij gaan ervan uit dat u dit advies zult opnemen in het Raadsinformatiesystemen ten behoeve van de werksessies en zien een reactie op dit advies door uw college met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Namens de Adviesraad Sociaal Domein SV,

Tom A. Boon
Voorzitter

Bijlage: 212603 Memo Adviesaanvraag Mantelzorgwaardering 2021 Adviesraad Sociaal Domein